

РЕШЕНИЕ

№ 4358

гр. София, 30.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 105-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: АЛБЕНА Т. МОМЧИЛОВА

при участието на секретаря ДАНИЕЛА ПЛ. ИВАНОВА
като разглежда докладваното от АЛБЕНА Т. МОМЧИЛОВА Административно наказателно дело № 20221110213940 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 72, ал. 4 от ЗМВР и чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба вх. № 237792 от 03.11.2022г. по описа на СРС, подадена от С. К. М., ЕГН , чрез адв. В. П. К., със съдебен адрес гр. С, ул. „Т“ №, вх. , ап. , срещу Заповед за задържане на лице рег. № 513зз – 910 от 03.11.2022г., издадена от К. В. – старши полицай при СДВР.

С жалбата се иска отмяна на оспорената заповед, като се сочи, че същата е незаконосъобразна и неправилно, издадена при нарушаване на процесуалните правила и на материалния закон. Твърди се, че заповедта е с неясно правно и фактическо основание, с нечетлив текст. Оспорват се действията и компетентността на административния орган. Твърди се и че заповедта не отговаряла на целта на закона, като се навеждат доводи, че арестът на жалбоподателя бил ненужен и неправилен. Иска се отмяната на заповедта, както и присъждането на разноски.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно уведомен, не се явява и не се представлява в съдебното заседание, в което делото е обявено за решаване.

Ответникът К. В. - редовно призован, не се явява, представлява се от юрк. Д Б.

Съдът, като съобрази доказателствата по делото и становищата на страните, намира следното:

На 03.11.2022г., в гр. С офия, кв. Филиповци, жалбоподателят С. М. е задържан от

полицейски орган – старши полицаи К. В. за притежание на наркотични вещества. Задържането е осъществено в 09 РУ- СДВР , за времето от 09.50 часа до 17.25 часа на 03.11.2022г. Извършен е обиск на жалбоподателя М., за което е съставен протокол за обиск от 03.11.2022г.

За задържането на жалбоподателя М. била издадена и процесната заповед за задържане на лице рег. № 513зз – 910 от 03.11.2022г. от К. В. – старши полицаи при СДВР, която е послужила за фактическото задържане на лицето С. М., като посоченото в нея основание е по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР „престъпление по чл. 354а от НК, притежание на наркотични вещества“. С. М. е задържан в 09 РУ - СДВР

Заповедта е връчена на лицето срещу подпис, а към заповедта е приложена декларация от 03.11.2022 г., с която задържаният е декларирал, че е запознат с правата си.

При така установените фактически обстоятелства, съдебният състав намира от правна страна следното:

Предмет на това производство е законосъобразността на издадената заповед, като производството се движи по правилата на АПК за оспорване на индивидуални административни актове, по реда на чл. 145 и следващите от посочения закон.

За да е законосъобразна една заповед за задържане на лице, същата следва да е издадена от лице с установена от закона компетентност, в определената за това форма, при спазване на правилата на административното производство, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с целта на закона.

В ЗМВР е предвидена възможност за осъществяване на арест от страна полицейските органи по отношение на лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Този арест може да продължи най-много 24 часа, съгласно нормата на чл. 73 от същия закон.

От нормата на чл. 74, ал. 1 от ЗМВР се извежда и законоустановената форма на заповедта, с която лице може да бъде задържано по реда на този закон – тя е задължително писмена и задължително следва да съдържа реквизитите, посочени в чл. 74, ал. 2 от ЗМВР.

Практиката на ВАС, както и на ЕСПЧ, е константна по отношение на въпроса, че от заповедта за задържане трябва да се установява недвусмислено какво е основанието, заради което лицето е задържано.

Според закона за МВР, заповедта за задържане на лице следва да бъде мотивирана така, щото задържаното лице да получи ясна представа защо именно се налага неговото задържане, какво е основанието за задържането му, както и какви са правата му от момента на задържането. В случая формата на административен акт е спазена, тъй като заповедта е издадена в писмена форма, съгласно чл. 59 от АПК. В заповедта се съдържат реквизитите, посочени в чл. 74 от ЗМВР, именно името, длъжността, местоработата на служителя, който е издал заповедта и макар и формално посочено се посочва и основанието за задържане на лицето. Посочени са година, дата и час на задържането на лицето С. М., както и къде същият следва да изтърпи това задържане. От посочената заповед е видно, че са налице данни за самоличността на задържания, като са посочени неговите три имена, ЕГН и адрес.

От представената декларация е видно, че на задържания са разяснени правата, като е налице подпис срещу всяко посочено в декларацията обстоятелство.

Съдебният състав обаче намира, че заповедта е незаконосъобразна. Това е така, защото формално посоченото основание за задържане не изпълнява целта на закона, тъй като така посочено, то не означава нищо конкретно. Посоченото в заповедта цифрово основание (чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР и чл. 354а от НК притежание на наркотични вещества) не изпълнява целта на закона, защото задържаното лице не може да разбере защо на практика се задържа от властите. Посоченото основание в заповедта не е достатъчно като описание, защото въобще не е ясно за какви действия лицето е задържано. Освен това, в самата заповед липсват каквито и да било фактически основания за задържането на лицето, а те задължително следва да бъдат част от нейното съдържание, за да се приеме, че тя е законосъобразна от външна страна. Именно в тази насока е и последното произнасяне на ЕСПЧ по българско преюдициално запитване - основанията за полицейско задържане трябва да се съобщават на заподозрените и обвиняемите още при самото задържане или непосредствено след това и то с всички подробности, необходими за ефективната им защита. Недопустимо е задържаният да научава основанията за ареста си едва когато и ако го оспори по съдебен ред. Член 6, параграф 2 от Директива 2012/13 трябва да се тълкува в смисъл, че изисква основанията за задържането на лица, заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, да съдържат цялата необходима информация, за да имат те възможност ефективно да оспорят законосъобразността на задържането си. Тази информация трябва да съдържа описание на релевантните факти, известни на компетентните органи, сред които фигурират известните време и място на настъпване на фактите, формата на конкретното участие на тези лица в предполагаемото престъпление и дадената неокончателна правна квалификация, като същевременно отчита стадия на наказателното производство, така че да не се вреди на напредването на текущо разследване (СЕС по дело С?608/21.)

Липсата на основание за задържане или наличието на такова, което обаче е недостатъчно задържаното лице да разбере защо се налага временно ограничаване на свободното му придвижване, всякога е съществено нарушение на процесуалните правила по издаване на заповедта, което води до единствена последица - нейната отмяна.

С оглед изхода на делото, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, съдът намира, че следва да уважи претенцията на процесуалния представител на жалбоподателя и да му присъди разносните по делото. Доколкото има обективизирано възражение за прекомерност от ответника и делото не е от фактическа и правна сложност, защитникът не се е явил в съдебно заседание, то съдът намира, че следва да присъди същото в минимално предвидения размер от 400 лева.

Ето защо, на основание чл. 63, ал. 3 от ЗАНН, вр. чл. 143, ал. 1 от АПК, Столичната дирекция на вътрешните работи следва да бъде осъдена да заплати сумата от 400 лева в полза на жалбоподателя, както и сумата от десет лева – също в полза на жалбоподателя, представляваща държавна такса за образуване на делото.

Така мотивиран и на основание чл. 72, ал. 4 от ЗМВР, вр. чл. 172 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице рег. № 513зз – 910 от 03.11.2022г., издадена от К. В., на длъжност старши полицаи при 09 РУ - СДВР, като НЕАКОНОСЪОБРАЗНА.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати в полза на С. К. М. с ЕГН *****, сумата от 400 лева, представляваща заплатено адвокатско възнаграждение в производството пред СРС, на основание чл. 63, ал. 3 от ЗАНН, вр. чл. 143, ал. 1 от АПК, като оставя без уважение искането за присъждане на разноси до претендирания размер от 900 лева.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати в полза на С. К. М. с ЕГН *****, сумата от 10 лева, представляваща държавна такса за образуване на делото.

Решението подлежи на обжалване и протестиране пред АССГ в 14 дневен срок от съобщението до страните за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____